

ALACAĞIN TEMLİKİ

Alacağın temlik (alacağın devri), 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun 183 ve devamı maddelerinde alacağın devri adıyla düzenlenmiştir. Borçlar Kanunun 183'üncü maddesine göre; Kanun, sözleşme veya işin niteliği engel olmadıkça alacaklı, borçlunun rızasını aramaksızın alacağını üçüncü bir kişiye devredebilir.

Aynı Kanunun 184'üncü maddesine göre; alacağın devrinin geçerliliği, yazılı şekilde yapılmış olmasına bağlıdır. Alacağın devri sözü verme, şekle bağlı değildir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında yapılan ihale işlemlerinde yüklenici tarafından yüklenicinin ihale karşılığı idareden alacağı hakedişi ve diğer alacaklarının temlik edip edemeyeceği yapım işleri ihaleleri ve hizmet alımı ihalelerine ilişkin Tip Sözleşmelerde belirtilmiştir.

Buna göre söz konusu tip sözleşmenin "Ödeme yeri ve şartları" başlıklı maddesinde;

"Yüklenici, her türlü hakediş ve alacaklarını İdarenin yazılı izni olmaksızın başkalarına temlik edemez. Temliknamelerin noter tarafından düzenlenmesi ve İdarece istenilen kayıt ve şartları taşıması gerekir."

Avanslar hiçbir suretle başkalarına temlik edilemez.

Özetleyecek olursak yapım işleri ihaleleri ve hizmet alımı ihalelerinde temlikin şartları belli olmasına rağmen mal alımı ihalelerinde, danışmanlık ihalelerinde ve doğrudan temin usulünde yapılan alımlarda **temlikin noter onaylı** olması yeterlidir.

Alacağın Temlikinin şartları;

- 1- Yüklenicinin hakediş ve alacağının bulunması
- 2- İdarenin yazılı izninin olması
- 3- Temliknamelerin noter tarafından düzenlenmesi
- 4- İdarece istenilen kayıt ve şartları taşıması gerekir

Temlikli Hakediş ödemelerinde temlik veren ve temlik alanın vergi borcu ve SGK sorgulamaları yapılacaktır?

Temlik veren (alacağı devreden/yüklenici) açısından;

Özet: Vergi borcu ve SGK borç sorgulamaları yapılacak

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun "Prim ve idari para cezası borçlarının hakedişlerden mahsubu, ödenmesi ve ilişiksizlik belgesinin aranması" başlıklı 90. Maddesinin ikinci fıkrasında;

"(Değişik ikinci fıkra: 17/4/2008-5754/54 md.) İşverenlerin hakedişleri, Kuruma idari para cezası, prim ve prime ilişkin borçlarının olmaması kaydıyla ödenir. Kesin teminatları ise ihale konusu işle ilgili olarak Kuruma borçlarının bulunmadığının tespit edilmesinden sonra iade edilir. İşverenlerin, kamu idareleri ile döner sermayeli kuruluşlar, bankalar ve kanunla kurulan

*kurum ve kuruluşlar nezdindeki her çeşit alacak, teminat ve hakedişleri üzerinde işçi ücreti alacakları hariç olmak üzere yapılacak **her türlü devir, temlik ve el değiştirme**, Kurum alacaklarını karşılayacak kısım ayrıldıktan sonra, kalan kısım üzerinde hüküm ifade eder.”*

6183 sayılı kanun 22/a Maddesi; Bu madde kapsamında zorunluluk getirilen ödemelere ilişkin olarak işçi ücreti alacakları hariç olmak üzere, yapılacak her türlü **devir, temlik ve el değiştirme**, Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine vadesi geçmiş borcu karşılayacak kısım ayrıldıktan sonra kalan kısım üzerinde hüküm ifade eder. Şu kadar ki bu hükmün uygulanmasında diğer kamu idarelerinin alacaklarına karşılık kesinti yapılması gereken hallerde kesinti tutarı garameten taksim olunur.

Temellük eden (alacağı devralan) açısından;

Temellük eden adına 2.000,00 TL üzeri ödemelerde vergi borcu sorgulaması yapılması gerekmektedir. Ancak SGK borçlarına ilişkin bir sorgulama yapılmasına gerek bulunmamaktadır.

UYGULAMA;

Alacağın temliki için muhasebe sistemi üzerinden Alacak işlemleri menüsünden dosya açılacaktır.

Alacak dosyası İşlemleri

Alacak Kategorisi: Başka birimler adına izlenecek alacaklar

Tahakkuk Türü: Diğer

Kalem Türü: Alacağın Temliki

İlgili dosya açıldıktan sonra harcama birimi tarafından MYS den yapılacak ödeme esnasında kesinti ekle yapılarak kesinti türüne **diğer**, kesinti alttürüne **alacağın temliki** seçilecek, dosya çağrılarak kesinti yapılacaktır.

Yapılan kesinti muhasebe tarafından ödeme onaylandıktan sonra ödeme talebi oluşturularak temellük edene ödenecektir.